

ק. זינגמאן.

ב"י די ברענגעם
פון ניעמאן.

א ליעדער זאמלונג.

ערשמעס ביכעל.

ק. זינגמאן.

ב"י די ברעגערס פון נ"עמאן.

א רועדער זאמלונג.

ערשטעס ביכער.

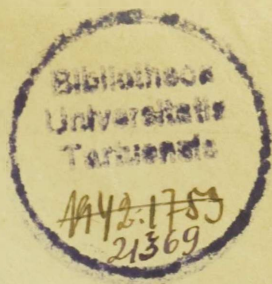
מיין טוערען, קלונעס ווהנ'עלע—אברהם'עלען,
טראג צו איך א געשאנק מיין ערשטעס ווערק.

פערלאג „אידיש“ הארקאוו.

דרוקעריי מ. יעכטמאן, הארקאוו,
1917.

אינהארט.

I. דאס ליעד פון שאנד און וועהטאג.

- 1. אלץ שמיסט מין דעם איד 3 זייטע
- 2. נויט זוך מיר דארט 4 "
- 3. זאג מיר מאמעניו 5 "
- 4. עס איז ניווען 7 "
- 5. איך האב גיזעהן 8 "

II. די היימאט, די ליעבע.

- 6. אפריהלינג און דער ליטא 9 "
- 7. ביים נייעמאן. I. א, זעה די נאכט 13 "
- 8. פריהלינג II. 14 "
- 9. אין וועלדיל 15 "
- 10. אין א שטערטעל 16 "
- 11. וואס זשע קומסטו? 17 "
- 12. עלעניע 18 "
- 13. אין נארטען, אין פֿרעמדען 19 "
- 14. מיין חלום 20 "
- 15. ערינערונגען 23 "
- 16. צוליק אהיים 24 "

III. מאטעל.

- 17. אום האלבע נאכט 25 "
- 18. פֿארטאג 26 "
- 19. פארנאכט 27 "
- 20. נחמה 29 "
- 21. דאס ליעד פון שניידער 30 "

1.

דאס ליעד פון שאנד אין וועהטאג.

(אין דאס אלטע רוסלאנד).

אלין שמייסט מען דעם איד!

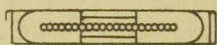
1.

צו האָט מען קיין ברויט נישט,
צו האָט מען קיין תבואה;
נישט דאנה'ט איהר בורגער,
ס'איז דאָ אַ נבואה:
ס'איז שולדיג דער איד! —

צו שלאָגט דורך יאפאָניע
צו שלאָגען די רייטשען;
נישט דאנה'ט איהר בורגער,
עס לעבען די בייטשען! —
ס'איז שולדיג דער איד! —

צו גוט מען דורך פרייהייט,
צו גוט מען דורך גוט;
ס'זומער, ס'זיי ווינטער,
אלץ שמייסט מען דעם איד!

האוקאוו 1917.

2.

ניט זוך מיר דארט...

(פאראדיע).

ניט זוך מיר דארט וואו טיכען פלוסען
וואו טהאלען, בערג, וואו סילעכט און בלוהט;
וואו באנען לויפען, פוהרען פאָהרען;
א איר בון איך, א איר!—

ניט זוך מיר פריינד און דאטשע ערטער,
אזיך גרוגע פעלדער רזה איך ניט;
וואו קוילען הויזען, מענשען פאלען...
א איר בון איך, א איר!..

ניט זוך מיר אוצט און לועכען שטערטעל
ווען מיטוואך איז דארט א ירוד;
איך בין פערוואַגעלט און פֿערטריבען,
א איר בון איך; א איר!..

1915.

3.

זאג מיר מאמעניו ...

זאג מיר מאמעניו, געטרייע,
איז עס אמת, וואס מען זאגט,
אז דעם גרעסטען טשון קען קרוינען
דער, וואס אידען מעהרער שלאגט? ...

זאג מיר מאמעניו, געטרייע
וואס זשע איז אזוינס א איד?
וואס זשע טייטלען מיט די פונגער,
מושקע, פעטקע: „עס געהט א זשוד“! ...

זאג מיר מאמעניו, געטרייע
וועטעס קווינמאהל אנדערש זיין? —
וועטמע שטוקען, וועט מען דרוקען?
אונזער בלוט מען טרונקט ווי וויין? ...

*

* *

זאג מיר מאמעניו, געטרייע
איז עס אמת, וואס מען זאגט? —
אז ביים שול-הויף פון די שטובער
טרייבט מען אידען און מען יאגט? ...

זאָג מיר מאַמעניו, געטרײַע,
וואָס זשע ווערט דיין פנים בלאס?—
צו דען מײַנט מען אלע אירען,
ווער וועט בלייבען דאָ אין נאָס?...

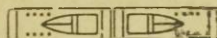
ווער וועט לערנען אין די שוהלען,
ווי זשע אויסזעהן וועט די שטאַרט?—
ווער וועט שטערן ביים אַרױן-קורש,
וועט עס שווינגען אונזער נאָט?...

זאָג מיר מאַמעניו, געטרײַע,
כױעל דיר פרעגען נאָך אױן וואָרט,
וועט מען טרייבען אויך די מתים
פונ'ם הייליג-רױנעם אָרט?...

יא, מיין קונד, ס'איז אלעס אמת,
אלעס וואָס די זעהסט אָט דאָ;

נאָמיר פאקען וואָס מיר קענען
מ'האָט געגעבען נאָר זעקס שעה...!

קאוינא 1915.

4.

*
* *
עס איז געווען א שעהנער טאָג
דער שענסטער פון דעם מאי;
דאָך איז מיין האַרץ פון יענעם טאָג
געבליבען שווער ווי בלייב...

איך האָב געזעהן א ווילדע קאץ
וואָס יאָנט און כאַפט אַ מויז;
דאָך מעג זי בלייבען אין מיין שטוב
און מיך—מען טרייבט אַרויס...

איך האָב געהאַט אַ שוואַרצען הונט
וואָס האַפט פון טוש אַ בייזן,
ער בולט און בייסט, דאָך מעג ער זיין.
און איך—פֿון שטאַרט מוז געהן...

איך האָב געהאַט אַ שעהנע הויז
אַרום מיט גרויס פּערפלאַנצט;
ווען איך האָב זיך מיט אליין צושוודט — —
דאן האָבען זיי... געטאַנצטו...

1915.

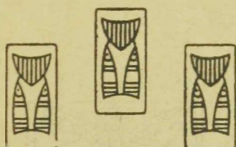
איך האב געזעהן...

זינדעס שלעפט מען פאר די פאות
 קונדער ווארפט מען פון די וועגען;
 פרויען שלעפט מען פאר די ברוסטען,
 איך האב... געשוועגען...

איך האב געזעהן...
 מיטוויש לאכט און אלטער שופור,
 ביי א יונגען אידןש-קרבן...
 — גיב א קוש מיר! — און ער שענדט איהר
 ווען דאס מעדעל איז... געשטארבען.

איך האב געזעהן...
 פערד און וואגען אויף א בוטה
 אלץ פערנוכטעט און פערשפיגען...
 כ'האב די האר פון קאפ גערוסען;
 און... געשוועגען...

.1917

II.

די היימאט, די ליעבע.

I.

א פרייהלינג אין דער ליטא.

(א פראנמענט *)

אין מיין היימאט'ס ליעבע-שטעדטעל
איז א פרייהלינג אָנגעקומען;

ווייסט אנהר, וואָס הייסט פרייהלינג
בײַ די מענשען פונ'ם שטערטיל
די פערשמאכטע און געדריקטע
די געפלאָגטע און פערשטיקטע?...
קומט טוט מיר און יענעם שטעדטיל
אין די צייט פֿון ערב-פסח
ווען די זון הויכט אָן צו שמעלצען
אָט די זון פון ערב-פסח
און דעם אלטען, שטאַלצען עקשן
און דעם לויכען גוטען שפּיזער
און דעם טייך פון אלע טייכען.

(*) דאס איז א פראנמענט פון די פאעמא „דעם שניידער'ס ווהן“, וועלכע וועט קירצ-
ליך ערשיינען אין א בעווונדערער בוך.

ס'ווערט דער שטולער, בלויזער נימאן
 פון די ברעגעס ברויט צולאזן
 און פערפלייצט די גרוינע לאַנקעס
 און צוגרונט און פעלד די גראַזען.
 און צושמיכעלט אייך די בליקען
 מיט א יונגען פרוהלונגס-זמייכעל;
 און אוועקגעהן וועט דער אייז נאָר
 וועט מען לאַזן ביי די ברעגעס
 פולע שופען קאַרען, גערשמען
 גאַנצע טעג פאר זונען-שטראַהלען,
 גאַנצע נעכט פאר לוכט-און-שמערען,
 און רבי לויב דער תבואה-סוחר
 וועט זיי שיקען אויף קיין דאַנציג
 וועט פון זיי אַנ'עושר ווערען...
 און נחמה—זיין מיוונקע
 אָט די שענסטע, אָט די ליעבסטע
 מיט די צעפ די לאַנגע, בלאַנדע
 מיט די אויגען טועפע, שוואַרצע
 וועט אַ בלה פלוצלונג ווערען,
 פאר דעם בעסטען, פאר דעם שענסטען,
 פאר דעם מתמיד, פאר דעם עילוי
 פון סלאַבאָדקער רב'ס ישיבה...
 און די יונגע נייע בלה
 וועט זיך אָנהויבען צו רוימלען
 וועט זיך אָנהויבען צו שעמען.
 פאר די חבר'טעס פֿון געסעל
 וועט זי זיצען ביי איהר פענסטער
 שטיל אַראַכגעלאַזט די ברעמען

און מיט בענקענדע אומעט בלוקען
וועט זי און זיך טרעהרען שטיקען...
און א'לעדעל וועט זי זונגען
פול מיט טרויער און מיט אומעט
פול מיט בענקשאפט און מיט פחד:
„שוין געשטאָרבען איז איהר יונגענד!...“
ניט פאר איהר די בלאַנדע מעדעל
וועט שוין גרוגען זייער וועלדיל
וועט שוין שטראַמען שטיל דער ניצמאן
וועט שוין שמייכלען די לבנה...
און די נעכט פון שעהנעם זומער
וועלען לאַרקעס אויפ'ן ניצמאן
זי די באַבעלעך דאָרט שווימען
וועט זיך הערען יונגע שטימען
אין א זילבערנער געלעכטער
וועט צוטראַגען זיך אין לופטען;
און פון גאָט'ס געבענשמע טעכטער
פֿעסט געטוליעט, פֿעסט געארעמט
וועלען וועזען אין די לאַרקעס
מיט די בחורים פון שטערטיל

אין דער צעהלען ניד די סודות
וואס דער בישוף-טאכער פרוהלונג
האט זי אלעמען פערטרוימ...

אט אזוי קומט אן דער פרוהלונג
אין דער לועבער שעהנער לויטא.

.1915

2.

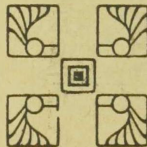
ביים נייעמאן.

אָ, זעה דו נאכט, דו זומער נאכט
אָ, קוק און איהר ארין,
זעה דארט ווי ליעב דער שטערען ווינקט,
ווי צערטלנך איז זיין שוין.

אָ, געה אוועק צום ברעג פון טינד
און דארט קוק אָן דו נאכט;
עס שטעהט א וואלד מיט סודות פול...
ער קוקט אזוי פערטראכט.

אָ, קוק ארין און וואסער-שוין
דעם סוד דערנעהסטו באלד;
דו זעהסט א קוש, א ליעבעס קוש
פון נייעמאן מיט'ן וואלד...

קאוונא 1909.

3.

פריהלונג, קונד מינס, קום ביים ניצמאן
ווי קרוסטאל ווערט קלאר זיין וואסער,
אין ווי באקען פון א יונגלונג
ווערט דער ניצמאן בלאסער, בלאסער...

פריהלונג, קונד מינס, הערצער קלאפען...
בייך און הימעל ווערט פערבונדען;
וואו מיר וואלקענס? א פערנעס זשע!
אלס ארום עס ווערט פערשוואונדען!...

פריהלונג, קונד מינס, שטעה זשע אופ'עט!
קום צום ניצמאן אין בענינען!
פון דעם מבול פריהלונגס-שעהנקייט
ביזע! א מעשה'לעך דוך שפונען...

קאיינא 1910.

4.

צוגעטראגען—טײַן טײַערע לײַזען.

אין וועלדיל.

(א סאנטאווע.)

ווי ליעב איז מײַן לאה בײַנאכט אינױם וועלדיל
ווען בײַדע טױר דרעמלען פֿערפֿושױטע אײַן;
און ס'קוקט דורך די צווייגען אַרױס די לבנה
און נױסט פֿון דערױטען איהר בלוילוכען שײַן.

ווי האָב איך דאָן ליעב אינױם הימעל צו קוקען,
ווען פֿייערלעך-שטערענדלעך לױכטען אַראָפֿ;
און ליעבליך זײ שױפֿטשעט אַסוד מױך אין אױער,
און ס'טוילעט צו מײַר זיך אַײַן פֿעסטער איהר קאַפֿ.

ווי ליעב איז די שטילקײַט, די צױברענדע שטילקײַט
וואָס גאָט האָט געשאַנקען זײַן נאכטױגע וועלט;
ווי צאַרט איז די בלאָהקײַט, די טרוימענדע בלאָהקײַט,
וואָס רוהט אױפֿן וועלדיל—אױף אונזער געצעהלט.

.1909

5.

אין א שטעדטיל פון דער ליטא
 איז א שטיבעל דאָרט פארהאנען;
 אין א שטיבעל מיט א נאניק
 איז מ'ן וויענעל דאָרט געשטאנען.

אין א נעסיל פון מ'ן שטעדטיל
 איז א נערטיל דאָ מיט בלומען;
 יעדען זומער פלעגט עס בליהען,
 יעדען אוועג פלעג איך קומען

אויסען שטעדטיל, בנין שאַסן דאָרט
 פלעגען שאַקלען זיך די זאננען;
 צווישען קאָרען נאכט און שטערען
 איז מ'ן יוגענד מיר פערנאנגען

ווייט פון דיר מ'ן הונמאט'ס שטעדטיל
 בין איך עלענד און פערטריבען — — —
 און עס וויינט מ'ן האַרץ אָנאויפהער:
 איז פֿון דיר האַטש וואָס פֿערבליבען?...

אלעקסאנדריע 1916.

Ex Bibl. Univ. Tart.

6.

וואָס זשע קומסטו שעהנער פרויהלינג
ווען איך בין נאָך אין דער פרעמד? —
ווייט פון היימלאַט'ס גרינע פעלדער
ווען מיין האַרץ עס איז פערקלעמט...

וואָס זשע בליצט איהר זונען-שטראהלען
וואו זשע רופט איהר מיך אצינד? —
ווייט ניט, ווייט ניט פרויהלינג'ס-אָווענד'ס,
ווען מיין האַרץ איז ווייט און וויינד...

זינגט ניט פּוּיגעל מיר קיין ליעדער,
לויכט ניט שטערען אין דער נאכט! —
קען איך הערען פּוּיגעל טרעהלען
ווען מיין האַרץ זי בענקט און שמאכט?...

מארט 1916.

ע ל ע ג י ע .

קומט דער אָווענד ווערט אין מעריב
 אין א פלאַם די זון פֿערשוואַנדען;
 קומט דער אָווענד ווערט דער הימעל
 פול מיט שטערען אָנגעצונדען...

קומט א נאכט אָן אין מיין היימלאַט
 פינקלען דאַרטען איצטער שטערען?...
 זינגען פויגעל פרוהלינגס ליעדער,
 ווער אין וועלדיל קומט זיי הערען?...

ס'שטאַרבת דער טאָג אָפּ, ס'טריפט אַרענען
 קיהל דער אָווענד נאָך די היצען;
 אויפ'ן גיעמאן שווימען לאַדקעס — —
 ווער אין לאַדקע קען דאַרט זיצען?...

פוסט און עלענד איז מיין היימלאַט
 זיי די פויגעלעך צולאָפען — — —
 דאָך די פויגעל קעהרט זיך אומעט — — —
 האָב איך עלענדער צו האָפען?...

.1916

אין גארטען, אין פרעמדען...

אָט שטעה איך פערטרויערט אין גארטען, אין פרעמדען
 ווען איך בין געקומען האָט ער נאָך געבליהט;
 ס'איז מאי דאן געוועזען... דו זון האָט געשמייכלט
 דאָך שוואַרץ און פער'תוס'ט געווען איז מיין ליעד...

ס'איז מאי דאן געוועזען... פול שטראהלען, פול ליעבע
 מיין היימישער גארטען האָט פראכטפול געגרינט;
 מיין שטילונקער טיכעל פֿון ליטא מיין היימאט
 ער האָט זיך זיין זומער-לעגענדע געשפונט...

און פלוצלינג... מען ווייס ניט... א שטורעם קומט אָנעמט
 דעם טרויסעל דעם ערשטען האָב איך דאן דערפיהלט;
 א, שטורעם איך קען דורך פון אלט-נומע צייטען,
 מיין בלוט אין דו אָדערען עס שטעהט נאָך פֿערקיהלט...

איך האָב דאן דעם שטעקען מיין זיידענס גענומען,
 און אויג האָט געצאפעלט אַוואַרימער טרעהר...
 דו זון האָט געסמאליעט, און איך האָב געוואנדערט —
 און איך בין אַ מיעדער געקומען אהער...

הארקאוו 1916.

מיין חלום.

(פון די פאעמא „די חרוב'דיגע שטאט“).

ווען איך בין א מועדער אין אהנמאכט געפאלען
ווען ס'איז מערר צו וואנדערען קיין פחות געווען;
צוקאפענס צוויי שטיינער... איך בין איינגעשלאפען;
דאן האב איך אין חלום מיין היימאט געזעהן.

איך געה מיך א שטאלצער, די קאפ אויפגעהויבען
ביים איזערנעם טויער האב איך מיך געשטעלט;
צו איז דאס דער טויער פון ליטא מיין היימאט?...
מיך שוידערט פון מורא, מיך טרויסעלט פון קעלט...

ווי קומט דא א שומר מיט אפענע שווערדען?
ער שטעלט אויס די אויגען און קוקט אזוי בליז;
ער פרעגט מיך פערצאָרענט, ווער בוסטו? וואָס דארפסטו?
איך זאָג איהם מיין נאָמען—מיין יחוס איז גרויס...

ער קוקט מיך אין פנים און לאכט זיך פאנאנדער —
— פון אלע יחסנים וועסט קיינעם געפינען!
דער איז שוין געשטארבען, דעם האָט מען געהאנגען,
א צווייטער, א דרויטער אראָפּ איז פון זינען...

איך בעט זיך ביים שומר מיט טרעהרען תחנונים:
א, לאז מיך אריין האַמטש א קוש טהון די ערד
וואו ס'איז דאָרט מיין קינדהייט, מיין יוגענד פארגאנגען,
וואו כ'האַב אין די שוהלען גאָט'ס תורה געהערט...

ער עפּענט דעם טויער... וואָס זעהען מינע אויגען?—
קנין גאסין, קנין שטיבער, גאָר חורבות אַרום...
איך בין ווי אַ בלינדער וואָס טאָפּט אין דער פינסטער,
מיין הימאַט, מיין הימאַט, וואָס שווינגסטו? ביסטו שמום?...

איך בלאַנדזשע און בלאַנדזשע... מיין האַרין איז פּערבלוטטיגט,
דעם אלטען בית-מדרש איהם האָב איך דערקענט;
אין בלאַטע פּערוונקען עס באַדען זיך שמות...
אין עלענד פּער'חושכ'ט, עס קוקען צוויי הענט...

דאָס זענען די עדות פון אַרון-הקודש,
די לוחות צובראַכען, דער פּרוכת פּערברענט...
איך זוך די מנורה... איך זוך דאָרט די ביטה...
א וואו איז דאָ מזרח?— איך זעה נור צוויי ווענט! —

די זון איז פּערגאנגען, איך האָב דאָרט געעכטיגט,
אויף זיילען פֿון מירמעל געלענט כ'האַב מיין קאַפּ;
איך קוק אויפ'ן הימעל... און פּלוצלונג די שכינה
צום אַרון-הקודש זי גירערט אַראָפּ...

א הייליגע מורא עס האפט מיך ארומ'עט,
איך הער עפעס שעפטשען... כ'כפערשטעה ניט קיין ווארט..
איך הער עפעס וויינען... עס ריהרען זיך פינגער — — —
הער אַרום-הקודש ער ריהרט זיך פֿון אַרט — — —

און הויבט זיך אליין העכער, אליין העכער צום הימעל —
די נאכט הויבט אָן שווינדען, און ליכטיגער ווערט;
— — — — —

איך עפען די אויגען... ס'שמעהט עמיין און וועקט מיך:
„ווי קומסט דאָ פֿערשמוצען די הייליגע ערד?“

איך קוק זיך ארומ'עט, וואו איז זי די שכינה?...
ווי קום איך אין פֿעלד איצט? — מיך האפט אָן א שרעק;
מען קלאפט מיך אין פלייצע: „גענוג שוין צו טרוימען!“ —
נעהם אידעל דיין שטעקען און געה זיך דיין וועג! — — —

הארקאוו 1916.

ערינערונגען.

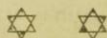
שוין רויטעלט זיך דער מעריב-ראנד,
און טונקעל ווערט אין וואלד;
דאן קלאפ איך דרײַ מאָהל אָן אין וואנד;
אַ שטימע הער איך: „באלד!“—

שוין שטעהט זי אויפֿן טרעפּעלע
איהר שטימע קלינגט ווי זיס!—
איך קוש איהר רונדע קעפּעלע
די באַרפּים קלאָהרע פּיס...
*
*

שוין זענען מיר אין וועלדעלע
מיר ליגען אויפֿן גראָז;
איך קוש איהר מאַרמאַר-העלזעלע
און פרעג נאָכדעם פאַרוואָס?...
*
*

שוין זענען די יאָהרען פּערשוואַנדען,
ניטאָ שוין די מעדעל, דער וואלד;
פון וועלדעל טען האָט מיך פּערטריבען,
אויף ליעבען—בין איך שוין צו אלט!...
*
*

מאספעשא—ווילנא 1915.

צוריק אהיים.

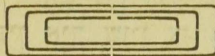
ווען קומען וועל איך ווען צוריק אין מיין היימלאַט
 ניט וויסען וועל איך דאן וואו פריהער צו געהן;
 צו זאל איך אַ קוק טהאָן ביים ברעג פון דעם ניעמאן
 צי איז ער ווי פריהער זאָ אונשולדיג-רײַן?...

וואָס מאכט דארט דער וועלדיג, מיין פריינד דער געטרייסטער,
 מיין חבר פון יונגענד, פון טרעהרען און גליק — — —
 צי נאָגן איז געבליבען דאָס „נאניקעל מאפּו'ס"?*
 די כוימלעך ארום דאָרט— צו זעהן וועט מיין בליק? — —

צי לעבט נאָך א זכר פון מירעלעס געסיל,
 די שטיבעל, די וויסע וואו זי האָט געוואוינט;
 אנטקעגען צו שטעהט נאָך דער דעמב, דער בעצווינגטער?
 צי ווערט נאָך איהר פענסטער מיט שאַטענס בעקרוינט?...

און אויב כ'וועל שוין קיין זאך אין שטערטיל געפינען
 דאָך איין אָרט וועט בלייבען פאר'ן עלענדען אידן — — —
 אויפ'ן אלטען בית-עולם צעווישען די קברים — — —
 דאָרט וועל איך מיט טרעהרען ארויסזינגען מיין ליער.

1917

* אין א שטאָרט אין דער ליטא אויף א הויכען בארג געפינט זיך א גאניק וואו ווי די
 דעגענדע זאָגט פלעגט דאָרט מאפו קומען און שאפען זינע ווערק, מען רופט עס „מאפּו
 אַניק". —

III.

מ א ט ע ל .

1.

אום האלבע נאכט.

נאכט און הימטעל, טיך און וואנד-רויש
און עס פלעכט זיך אלס צוואמען
און עס בויגט זיך אליין צום נייעמאן
ווי א ברוסט-קינד צו דער מאמען.

שטיל אין שטערטיל, ס'האט פון טורעם
לאנג דער זונער צוועלף געשלאגען;
אלע שלאפען, אלע טרוימען
און אין מורח וועט בארד טאגען..

ס'האט דער זונער צוועלף געשלאגען
מאטעל טוט פון שלאף ערוואכען;
געהט ארויס זיך שטיל פון שטיבעל
און ער טוט די טיר פערמאכען.

שטערען פינקלען, שטערען פאלען
די לבנה ליכט פון אויבען;
וואו זשע שפאנט עס איצטער מאטעל?
ווער זשע טוט זיין שלאף איהם רויבען?...

(* דער נאנצער ציקעל ליעדער איז איינגעלעבט פראגענטען פון א גרויסער פאעמא, דעם שנידער'ס ווהן).

פ א ר ט א ג .

שטייל אין געסיל, ס'בלאזט א ווינטעל
טיר און טויער איז פערשלאגען;
הענער קרעהען, ס'פיפט דער פאסטוך
קוים וואס הויבט נאך אן צו טאנען.

כיי דעם וועלדעל נעכען טייכעל
זאל עס ברענען דארט א שויער?—
וואס זשע רויטעלט זיך דער הימעל?
ס'פלאמט דער וועלדעל ווי א פייער...

ס'נעהט די זון דאן אויף פון וועלדיל
קיינער זעהט ניט—אלע שלאפען;
נאך איין שטיכעל אינ'ם געסיל
טיר און טויער איז שוין אפען.

דארטען וועסט דעם שניידער מאטעל
כיי דער ארכיט שוין געפינען;
ס'שיינט די זון אריין אין שטיכעל
און עס קלאפען די מאשינען.

כיי דעם פרעס-טיש שטעהט דאן מאטעל
פרעסט א מלבוש זיך גאנץ מונטער
און ער זינגט אנ'אלטען ליעדעל
די מאשינע העלפט איהם אונטער.

3.

פארנאכט.

געבען טיכעל אויף אבערניל
ביי די זיטען בוימער גרינען;
מאטעל'ס בליקען בלאַנדרושען זומ'עט
ווי ביי איינעם וואָס אָן זיגען...

שונדערווייטען אָ, וואָס זעהט ער?
פון א פענסטער קוקט א קעפיל;
בלאַנדע לאַקען, שווארצע אויגען,
אין די בעקעלעך—ווי עפיל...

אָ, דאָס איז זי... און ער לויפט דאן
ווי אהונט וואָס איז פֿערוואונדען;
נאָר געקומען איז ער נאָהענט—
ס'איז די קעפיל שוין פֿערשוואונדען...

טונקעל, טונקעל ווערט אין דרויסען,
טונקעל ווערט איהם אין די אויגען;
און ער שילט זיין טאטע, מאמע
די וואָס האָט איהם אויסגעזויגען...

און ער פֿלוכט זיין ביטער מזל
פֿול מיט דערנער!—קיינע בלומען!—
און איהם טאָטשעט ווי א וואָרעם:
„וואָס וועט שפעטער מיר נאָך קומען?!“...
— — — — —
— — — — —

וויעדער איז ער אין זיין שטיבעל
די לבנה טוט בעלייכטען;
און ער ווארפט זיך אום אין בעטיל
אויף זיין קישען—אויף דעם פייכטען...

פייכט פון טרעהרען. יונגע-טרעהרען
קינדיש-רענע—מאטעלס טרעהרען;

וועט די ליבע קינד נחמה
איהם גאר קוונטאל ניט געהערען?...

נ ח ה .

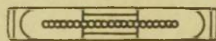
נאכט אין דרויסען, ברען מיין לעמפיל
 ברען און ווער הינט ניט פערלאָשען;
 זיי מיין יאָהרצייט נאָך מיין יונגענ
 כ'האָב מיט טרעהרען דיך דערנאָסען!

נאכט אין שטערטעל, אלע שלאפען
 און מען שלאפט א שלאף א זיסען;
 נאר איך איינע קען ניט שלאפען
 עמיץ האט מיין הארץ צעריסען...

נאכט און ליעבע... אך ווער ווייס עס?
 שווארץ די נאכט— ווי זינע אויגען;
 ס'קויפט דער טאטע מיר א חתן
 און ער וועט מיין זאפט אויסזויגען...

נאכט און ליעבע... וואו ז'מיין ליעבער?
 וואו ז'מיין בעסטער? וואו ז'מיין שענסטער?—
 כ'זואלט צוקושט איהם אלע גליעדער
 ווען כ'דערזעה איהם איצט ביים פענסטער...

נאכט און ליעבע... אך ווער ווייסט עס?
 ליעבע ניט נור אין ראמאנען;
 ס'קויפט דער טאטע מיר א חתן
 ווען א ליעבער איז פאראנען...

דאס ליעד פון שניידער.

טיקי... טיקא... טיקי... טיקא...
 ס'איז פארהאן א גביר אין שטעדטיל;
 זינס א טאכטער הייסט נחמה
 און זיין ווייב מ'רופט איהר עטיל.

טיקי... טיקא... טיקי... טיקא...
 ס'האט דער גביר א פולע מיהלען;
 איין מיהל שענקט ער איצט זיין טאכטער
 מ'זועט ל"ג בעומר ביי איהר שפיעלען...

טיקי... טיקא... טיקי... טיקא...
 ר'נעמט אעילווי פאר אן'איינעם;
 פֿרעהליך וועט דארט זיין די האכצייט
 טאנצען וועט מען ווי די שרים...

טיקי... טיקא... טיקי... טיקא...
 כ'נעה דעם שטאן-ראק פאר'ן חתן;
 ווען די ארבייט וועט זיין פארטיג
 וועט ער שיינקען אכטעהן גראשען...

טיקי... טיקא... טיקי... טיקא...
כ'שפריץ ביים פרעסען צו מיט וואסער;
ווער עס נעהט די גארדעראבע
יענעמ'ס פנים ווערט אלץ בלאסער...

טיקי... טיקא... טיקי... טיקא...
עפ'ס ציטערט יעדער אבר;
ניט קיין בגדים טו איך נעהען,
נאר איך גראב פאר זיך א קבר...

טיקי... טיקא... טיקי... טיקא...
ווער וועט קענען מיך אויסהיילען?
פון טיין ליעבע צו נחמה'ען
וועמען קען איך עס פערצעהלען?

טיקי... טיקא... טיקי... טיקא...
ס'שלאגט פארנאכט דער זינגער זיעבען;
וועט מען וויסען, וועט מען לאכען,
קען א שניידער-יונג דען ליעבען? —

טיק... טיקא... טיק... טיקא...
אויפ'ן הימל ווייזט זיך פלאמען;
שטארקער, הייסער ווערט די ליעבע
ווערט די ליעבע צו נחמה'ען...

טיק... טיקא... טיק... טיקא...
א, איך גיב דעם לעצטען שמרייבער;
און איך לויף אויפנויך צום חבר
צו מיין ראז פערשעמטען טייכעל...

טיק... טיקא... טיק... טיקא...
כיוועל מיין חבר אלס פערצעהלען;
פון מיין נאריש קראנקער ליעבע
אפשר וועט ער מיך אויסהיילען?

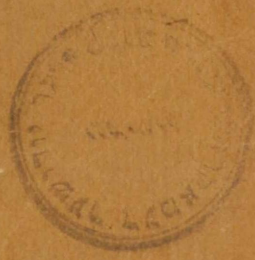
טיק... טיקא... טיק... טיקא...
ווער אין ליעבע וועט דא זיגענען?
נאר געהענדיגט איז דאס לועדעל,
פון דעם שניידער יונגענר ניגון.

XIV 1942:1753

הון

פריו 75 קאס.

דער אדרעס פון פערלאג:

Из-во „Идишъ“, Харьковъ, Рымарская 23.